12/02/2020

Ο Μητρ. Μαυροβουνίου για την Εκκλησία των Σκοπίων

Πατριαρχεία / Πατριαρχείο Σερβίας

“Δεν θα έπρεπε σε τέτοιες συναντήσεις (σ.σ. συνάντηση της κρατικής αντιπροσωπείας των Σκοπίων με τον Οικ. Πατριάρχη) να δίνουμε σημασία την οποία δεν έχουν. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης είναι διοικητική αρχή η οποία μπορεί και πρέπει να δέχεται τον καθένα για συζήτηση. Ταυτόχρονα, είναι εκείνος ο προκαθήμενος της Πρωτόθρονης Εκκλησίας, ο οποίος πολλές φορές έχει επιβεβαιώσει ότι δεν έχει πρόθεση να ταράξει την ενότητα τις δικής μας Εκκλησίας και την κανονική τάξη της Σερβικής Ορθόδοξης Εκκλησίας. Πρέπει να μείνουμε σε αυτή την αγάπη και σε αυτήν την πεποίθηση, και πάνω εκεί να κτίζουμε μεταξύ μας μια καθολική σχέση, και να μη μας καταβάλλει ο πανικός και η δυσπιστία εξαιτίας μιας συνάντησης ή συζήτησης” αναφέρει, μεταξύ άλλων, ο Μητροπολίτης Μαυροβουνίου και Παραθαλασσίας Αμφιλόχιος οποίος παραχώρησε πρόσφατα συνέντευξη στο γνωστό περιοδικό Vreme.

Ακολουθεί το τελευταίο μέρος αυτής της συνέντευξης.

Ερ: Πώς βλέπετε *τις σχέσεις* κράτους και Εκκλησίας μετά την πτώση του

κομμουνισμού στη Σερβία και στο Μαυροβούνιο; Τί έχει συμβεί αυτά τα τριάντα χρόνια;

Απ: Επανειλημμένως έχω εκθέσει την γνώμη μου. Είναι πλέον σαφές ότι η εποχή του Μεγάλου Κωνσταντίνου στην ιστορία της Εκκλησίας έχει τελειώσει. Ήταν η εποχή εκείνη όπου το κράτος και η Εκκλησίας έτειναν στην οικοδόμηση συμφωνίας και δεσμού μεταξύ τους. Επεδίωκαν την αλληλεπίδραση σε όλα τα επίπεδα ζωής, δράσης και προόδου. Ο Θεός έδωσε και γευτήκαμε κατά τη διάρκεια μιας χιλιετίας τους καρπούς αυτής της κοινής αποστολής, όπου η Εκκλησία στηριζόταν στην κρατική εξουσία και η εξουσία ευγνωμόνως στρεφόταν προς την Εκκλησία. Όμως, η εποχή αυτή είναι πίσω μας. Οι αιματηρές αθεϊστικές επαναστάσεις του 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα καθώς και η εκκοσμίκευση της κάποτε χριστιανικής Δύσης έδωσαν, κατά τη γνώμη μου, τέλος σ' αυτά τα ιδεώδη. Ζούμε πλέον στην εποχή του φυσικού και ουσιώδους διαχωρισμού της πολιτικής από την πνευματική ζωή, τον διαχωρισμό Εκκλησίας και κράτους, σαφώς με την αμοιβαιότητα και τη συνεργασία στην φροντίδα για την κοινωνία των ανθρώπων.

Τα τελευταία τριάντα χρόνια βιώνοντας μια αφύπνιση της εκκλησιαστικής ζωής επαναφέραμε στο νου μας τα ιδεώδη του μεσαιωνικού μας παρελθόντος. Ωστόσο, νομίζω ότι ήρθαμε σε επαφή με το θέλημα του Θεού το οποίο είναι το αίτημα μιας «εκκοσμικευμένης» σχέσης Εκκλησίας – κράτους. Μιας σχέσης αφενός μεν άνευ όρων διαχωρισμού και αφετέρου συνεργασίας και αλληλεκτίμησης.

Ερ: Ποια, κατά την γνώμη σας, είναι η ορθή σχέση έθνους και Εκκλησίας στη σύγχρονη εποχή, μια σχέση η οποία δεν θα υπονομεύει την χριστιανική οικουμενικότητα;

Απ: Ακριβώς αυτό το μοντέλο της «εκκοσμίκευσης» που προανέφερα. Είναι ο τρόπος που αναδύεται από το είναι της Εκκλησίας και που ταυτόχρονα ταιριάζει και με την αστική δημοκρατία την οποία όλες οι κυβερνήσεις αυτού του κόσμου επικαλούνται.

Κατά τον 19^{ο} αιώνα είχαμε το φαινόμενο του «εθνοφυλετισμού», ενός παραστρατήματος το οποίο θεωρούσε ίση ή ακόμη και ανώτερη την ταυτότητα του έθνους , του αίματος και του γένους από τη μετοχή στην Εκκλησία του Θεού που αποτελεί τον ένα και μοναδικό λαό του Θεού φτιαγμένο από όλα τα έθνη και τους λαούς της γης. Κατά την διάρκεια του 20^{ου} αιώνα εμφανίστηκε ο «εθνικισμός» ως ιδιαίτερη λατρεία του εκάστου βιολογικού έθνους και κράτους. Ο εθνικισμός αυτού του είδους, στις ακραίες εκδοχές του, προσκυνάει το κράτος ως «είδωλο» ή «θεότητα», ανακηρύσσοντας τον εαυτό του ως μόνη αξία.

Θεωρώ ότι η αγάπη προς το γένος είναι δοσμένη από το Θεό και καθεαυτή δεν είναι κάτι αρνητικό. Όπως επίσης και η αγάπη για την πατρίδα, το κράτος που ζει κανείς το οποίο δημιούργησαν οι πρόγονοί του. Μόνο χρειάζεται προσοχή να μη μετατραπεί σε λατρεία, επειδή κάθε λατρεία των επιγείων πραγμάτων αποτελεί αποστροφή από το Θεό και αποποίηση της δωρεάς του ενός λαού του Θεού στον οποίον ο Χριστός καλεί όλους τους λαούς της γης « ἵνα ὦσιν ἕν» όπως είναι Αυτός ἕν τῷ Πατρί καὶ ὁ Πατῆρ ἕν Αὐτῷ.

Αυτό είναι πανάρχαιο βάσανο και δίλημμα που αντιμετώπισε την εποχή της Παλαιάς Διαθήκης ο προφήτης Σαμουήλ, όταν δίστασε να χρίσει στον λαό του Ισραήλ τον πρώτο βασιλιά Σαούλ.

Παραφράζοντας το βιβλικό κείμενο, λέει ο Σαμουήλ- «αν χρίσω τον βασιλιά σας και αν φτιάξετε το κράτος, τότε θα ξεχάσετε τον Θεό». Από αυτό και από πολλά άλλα παρόμοια παραδείγματα συμπεραίνω ότι η «εκκοσμίκευση» ως σαφής διαχωρισμός Εκκλησίας – έθνους (κράτους) – θα οδηγήσει σε μια σχέση αλληλεκτίμησης (μεταξύ κράτους και εκκλησίας) χωρίς συγχύσεις και αναμείξεις που θα μπορούσαν ακόμα και να βλάψουν την ατομική και την παλλαϊκή πίστη στον Κύριο Θεό και το κάλεσμά Του προς όλους τους λαούς της γης.

ΟΧΙ ΠΑΝΙΚΟΣ, ΝΑ ΜΕΙΝΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗ

Ερ: Πριν λίγες ημέρες διαβάσαμε την είδηση για την συνάντηση της κρατικής αντιπροσωπείας της Βόρειας Μακεδονίας με τον Οικουμενικό Πατριάρχη. Ποια είναι τα βήματα της δικής μας Εκκλησίας σχετικά με το ζήτημα αυτό;

Δεν θα έπρεπε σε τέτοιες συναντήσεις να δίνουμε σημασία την οποία δεν έχουν. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης είναι διοικητική αρχή η οποία μπορεί και πρέπει να δέχεται τον καθένα για συζήτηση. Ταυτόχρονα, είναι εκείνος ο προκαθήμενος της Πρωτόθρονης Εκκλησίας, ο οποίος πολλές φορές έχει επιβεβαιώσει ότι δεν έχει πρόθεση να ταράξει την ενότητα τις δικής μας Εκκλησίας και την κανονική τάξη της Σερβικής Ορθόδοξης Εκκλησίας. Πρέπει να μείνουμε σε αυτή την αγάπη και σε αυτήν την πεποίθηση, και πάνω εκεί να κτίζουμε μεταξύ μας μια καθολική σχέση, και να μη μας καταβάλλει ο πανικός και η δυσπιστία εξαιτίας μιας συνάντησης ή συζήτησης.

Andrej Vučić i žandari

IZGLEDA DA ĆEMO U STRAZBUR

Opozicija, stanje stvari

IZBORNI IMAGINARIJUM

VREME

broj 1517

30. januar 2020.

INTERVJU: MITROPOLIT CRNOGORSKO-PRIMORSKI AMFILOHIJE

O PROTESTIMA, NEUTEMELJENIM OPTUŽBAMA, CRKVI, VLASTIMA U PODGORICI I BEOGRADU